

Warmińsko-Mazurski Oddział Straży Granicznej

<https://wm.strazgraniczna.pl/wm/aktualnosci/51492,Uroczystosci-rocznicowe-w-Ketrzynie.html>
04.07.2024, 00:27

Uroczystości rocznicowe w Kętrzynie

Mirosława Aleksandrowicz
11.07.2023

Uroczystości z okazji 185. rocznicy urodzin patrona miasta. W przedsięwzięciu udział wziął Komendant Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej gen. bryg. SG Tomasz ZYBIŃSKI.

Organizatorem był Burmistrz Miasta Kętrzyn Pan Ryszard Niedziółka, Dyrektor Instytutu Północnego im. W. Kętrzyńskiego dr Jerzy Kielbik oraz Prezes Towarzystwa Naukowego im. W. Kętrzyńskiego prof. Stanisław Achremczyk. Dzisiaj, w samo południe na Placu Piłsudskiego władze miasta oraz przedstawiciele służb mundurowych, mieszkańcy Kętrzyna i okolic złożyli kwiaty pod pomnikiem patrona z okazji 185. rocznicy urodzin Wojciecha Kętrzyńskiego.

„Wojciech Kętrzyński, urodzony jako Adalbert von Winkler (ur. [11 lipca 1838](#) w [Lecu](#), zm. [15 stycznia 1918](#) we [Lwowie](#)) – polski historyk, wieloletni dyrektor [Zakładu Narodowego im. Ossolińskich](#) we Lwowie, członek [Towarzystwa Historycznego we Lwowie](#)^[1].

Urodził się jako Adalbert von Winkler. Jego ojciec pochodził ze [szlacheckiej rodziny kaszubskiej herbu Cietrzew](#), której nazwisko powstało od miejscowości [Kętrzyno](#) (obecnie w [powiecie wejherowskim](#)). W latach 1853–1855 ukończył progimnazjum (w dwa lata pięcioletni kurs) w [Lecu](#) (obecnie Giżycko). Następnie od 1855 roku uczył się w gimnazjum w [Rastemborku](#) (obecnie Kętrzyn). W 1856 otrzymał list od siostry, z którego dowiedział się o polskim pochodzeniu i dawnym nazwisku rodowym Kętrzyński. Spowodowało to jego zainteresowanie polskością i naukę języka polskiego. W 1859 zdał egzamin maturalny i 13 października rozpoczął studia historyczne na Wydziale Filozoficznym [Uniwersytetu Albrechta w Królewcu](#).

W 1861 przeprowadził urzędową zmianę imienia i nazwiska na Wojciech Kętrzyński. W ślad za nim zmieniło je także jego rodzeństwo^[2]. W wakacje 1862 roku przebywał u swojej ciotki Jadwigi Krohnke w Warszawie. Później zaangażował się w działalność patriotyczną i miał swój udział w [powstaniu styczniowym](#) organizując transport broni. W dniu 11 września 1863 został aresztowany we wsi [Jaroty](#) i uwięziony w [Bramie Górnej w Olsztynie](#). Po początkowym uwolnieniu od zarzutów aresztowano go ponownie 6 października i osadzono w więzieniu [Moabit](#) w Berlinie. Jego sprawa była później rozpatrywana w wielkim procesie 135 Polaków w Berlinie. W czasie procesu został mu przedstawiony zarzut zdrady stanu. Ostatecznie od tego zarzutu został uniewinniony, ale 23 grudnia 1864 został skazany na rok więzienia w [twierdzy kłodzkiej](#).

W więzieniu przetłumaczył na łacinę swoją dysertację doktorską i poemat [Wincentego Pola](#) na niemiecki. Po wyjściu z więzienia w dniu 22 kwietnia 1866 udał się do Królewca na uniwersytet. Tam obronił 12 grudnia 1866 swoją rozprawę doktorską *De bello a Boleslao Magno cum Henrico rege Germaniae gesto a 1002–1005*^[3]. Potem w różnych miejscach szukał pracy, ponieważ władze pruskie odmawiały mu zatrudnienia na terenach, gdzie mieszkali Polacy. W 1868 roku opublikował w „Gazecie Poznańskiej” pracę *O Mazurach*. W latach 1868–1870 znalazł zatrudnienie jako bibliotekarz u J.K. Działyńskiego w [Kórniku](#) pod Poznaniem. Od 1869 roku był członkiem honorowym [Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk](#)^[4]. Ostatecznie od 1873 zaczął pracować w [Zakładzie im. Ossolińskich](#) we Lwowie. Pracę tam podjął 1 czerwca 1870 jako sekretarz naukowy; w 1874 został kustoszem i 1 listopada 1876 dyrektorem. W 1882 roku opublikował dzieło *O ludności polskiej w Pruszech niegdyś krzyżackich*^[5].

Pamięć Wojciecha Kętrzyńskiego uczczono, nadając w 1946 mazurskiemu miastu Rastembork nazwę [Kętrzyn](#)^[a]. Nazwiskiem jego nazwano wiele ulic (w Gdańsku, Olsztynie, [Ostródzie](#), Giżycku, [Szczytnie](#), [Braniewie](#), [Nidzicy](#) i [Pasymiu](#)), [osiedle](#) w Olsztynie, a także jego imię i nazwisko występuje w nazwach szkół oraz innych instytucji. Do najważniejszych z nich należy [Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie](#), założony w 1963. W latach 1969–1994 [był patronem](#) Centrum Szkolenia Specjalistów Artylerii i Radiotechniki (przemianowanego w 1992 na Centrum Szkolenia Specjalistów Wojsk Raketowych) w [Bemowie Piskim](#)^[8]. - źródło:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojciech_K%C4%99trzy%C5%84ski

Uroczystości rocznicowe w
Kętrzynie

Uroczystości rocznicowe w
Kętrzynie

Uroczystości rocznicowe w
Kętrzynie

Uroczystości rocznicowe w
Kętrzynie

Uroczystości rocznicowe w
Kętrzynie

BRA_8786